

Tangentens ligning

Generelt	Eksempel
Opgave: Du får oplyst en funktion f og bliver bedt om at finde en ligning for tangenten til grafen for f i punktet $P(x_0, f(x_0))$.	Opgave: En funktion f er givet ved $f(x) = x^2 + 5x$ Bestem en ligning for tangenten til grafen for f i punktet $P(4, f(4))$.
Røringspunktet P 's anden koordinat bestemmes ved at indsætte x_0 i funktionsforskriften for f : $f(x_0)$	Røringspunktet P 's anden koordinat bestemmes: $f(4) = 4^2 + 5 \cdot 4 = 16 + 20 = 36$ Røringspunktet P har altså koordinatsæt $P(4,36)$.
Tangentens hældning i røringspunktet P findes ved at differentiere f og dernæst indsætte x_0 i den afledede funktion f' . Dvs. find først $f'(x)$ indsat derefter x_0 : $f'(x_0)$	Den afledede funktion bestemmes til $f'(x) = 2x + 5$ Tangentens hældning i røringspunktet P er derfor: $f'(4) = 2 \cdot 4 + 5 = 8 + 5 = 13$
Ligningen for tangenten er generelt på følgende form: $y = ax + b$ og vi har netop bestemt hældningskoefficienten a til at være $f'(x_0)$.	Ligningen for tangenten er generelt på følgende form: $y = ax + b$ og vi har netop bestemt hældningskoefficienten a til at være $f'(4) = 13$. Dvs. $y = 13x + b$
Da tangenten går igennem røringspunktet $P(x_0, f(x_0))$ må der gælde, at $f(x_0) = f'(x_0) \cdot x_0 + b$ Nu kan b findes ved at isolere b i ovenstående ligning.	Da tangenten går gennem røringspunktet $P(4,36)$ må der gælde at $36 = 13 \cdot 4 + b$ Det vil sige, at $b = 36 - 52 = -16$ Og derfor er ligningen for tangenten til grafen for f gennem punktet $P(4,36)$ givet ved $y = 13x - 16$